

Bratislava 8. 3. 1990

Našim pan J. J. Krupa,

darujem Vám sa knihu o Štefaníkovi,
sexty mi preložila púbeňová dcéra,
ktára je prekladateľkou anglického špan.
literatúry. Prácu p. Štefánika a Paolovi
som tu pred rokom dostala v kalifornii,
od manželky Giuliany Peuzon a Rima.

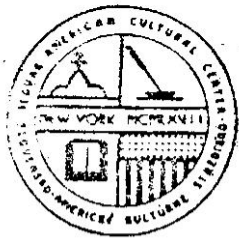
Prájem Vám veľa najlepší. V júni 1. r.
Indem a San Francisco na kongrese spi-
rituálna a celého sveta a odídeť im prsty
i do Kanady

S púbeňovou

Genea Periera

P. O. Box 291
New York, N.Y. 10008.

5. mája
Pravda ~~1990~~ 1990

Slovak-American Cultural Center

SLOVENSKO-AMERICKÉ KULTÚRNE STREDISKO

P. O. BOX 291 • NEW YORK, N. Y. 10008

7. apríla 1990

Pi. Hana Ponická
Čičerinova 10
85101 Bratislava
Slovakia
Czechia and Slovakia

Rockaway, N.J.

Vážená pani Ponická!

Ďakujem Vám za list z 8.3.90. Milé od Vás, že ste sa unúvali. Dostal sa mi do rúk len pred nedávnom. Ale moja sestra Helena bola tak dobrá a na moje požiadanie Vás navštívila a poslala mi Vaše krátke rezumé. Ďakujem Vám, aj jej.

Potreboval som bližšie informácie o Vás a Vašej práci z toho dôvodu, že som Vás navrhol za laureátku jednej z našich cien "Múza Tatier". (Druhá cena je Cena gen. dr. M.R.Štefánika). Múzu tatier udeľujeme umelcom a kultúrnym pracovníkom od roku 1969.

Z viacerých došlých návrhov bola nakoniec vybraná Agnesa Gundová-Jergová. Slávnosť odovzdania ceny bude v októbri 90.

Oceňujeme Vašu prácu i Váš protitotalitárny postoj na našom Slovensku a v našej dynamickej Európe. Škoda, že z môjho návrhu nič nebolo. No ale ešte nie je koniec sveta.

Tešíme sa všetci zo slobody a vďaka patrí za ňu aj Vám.

Úplná sloboda človeka a národa, demokracia, rešpektovanie ľudskej a národnej dôstojnosti sú pre zdravých ľudí neodmysliteľné práva, ktoré prichádzajú hneď po prvotnom práve človeka: právo na život.

Píšete, že v júni idete do San Francisca. Keby ste sa mohli na spiatočnej ceste zastaviť v New Yorku, urobili by ste nám veľkú radosť. Zorganizovali by sme debatu "Večer s Hanou Ponickou". Prosím, dajte nám vedieť. Viacerí sme zaneprázdnení Generálnym zhromaždením Svetového kongresu Slovákov. Ja letím do Toronta zajtra. To je ten "klérofašistický" a "reakčný" spolok, o ktorom ste už iste počuli aj inak. Ja ho nazývam Parlament slobodných Slovákov. No, ak by ste chceli volať zo San Francisca, tu je moje číslo: (1-201) 625-5955 a číslo našej predsedníčky pani Lýdii Demkovej (1-718)

631-8278. Ona býva v New Yorku a ja v state New Jersey. Najlepšie ak zavoláte po šiestej hodine večer miestneho času. Ak budete písať, píšete na moju domovú adresu: 19 Oneida Ave., Rockaway, N.J. 07866. Takto sa list ku mne dostane rýchlo. Lebo my, dobrovoľníci pokiaľ sa dáme dokopy to trvá aj viac ako mesiac. Tajomník nechodí na poštu tak často.

Inak, snažíme sa úzko sledovať život na Slovensku a v Európe. Vývoj letí závratnou rýchlosťou. Nielen občania, ale ani politici nestačia na všetko reagovať. Moja intuícia mi tiež našepkáva, že to v Sovietskom Zväze môže skončiť s katastrofou. Dúfajme, že nie. Aj u nás by tiekla krv a to si nikto nepraje. Ale ani cisár Franz Jozef si neprial vojnu, vraj mu ju nanútili...

S impériami je to tak ako s tým zdochýnajúcim koňom... najviac vtedy kope. A Čína tiež nevie kam z konopí.

Moja sestra Helena (lebo mám aj Hanu) mi predplatila Literárny Týždenník a tak čítam náreky slovenských spisovateľov. Až na pár výnimiek, každý plače nad sebou (v USA tomu hovoria I(ja)- generation). Skoro nikto nad národom bez ktorého by žiadny spisovateľa neboli! Ani tí "legálni", ani tí čo boli nútení tvoriť do šuflíka. Už som si mnohorozy za tých 25 rokov čo som v exile myslel: Bože, osviete ich! Každý len ten náš národ ubíja, ešte aj jeho spisovatelia, ktorí chcú aby ich národ čítal. Svedomie slovenského národa sa predalo za misu šošovice a z básnika a spisovateľa (z mnohých!) sa stal prostitút. Ako nízko môžu mnohí ľudia padnúť. Keby sa tak nás drahý Štúr zobudil, ten by im ukázal!!! Nuž, ale z národa nemožno vyhodiť ani génia, ani idiota, ba ani prostitútku.

Už keď som spomenul nášho drahého Štúra. Pokiaľ vieme, ešte ani dnes ich niet takých čo bránia záujmy národa. Pokiaľ sme informovaní, najviac sa nám páči Štúrova spoločnosť. No a tiež zbudená Matica. Chvála Bohu národ sa rýchlo dostáva z tmy a dufame, že sa aj rýchlo zbaví toho draka ohnivého – socialistický čechoslovakizmus – ktorý požieral národ slovenský 45 rokov. Za krátku dobu náš národ musí doháňať, tak ako po 1918, veľmi veľa. Veď keď ho porovnáme s národmi okolitými: Maďarmi, Rakúšanmi, Čechmi, Poliakmi, atď., skoro úplne stratil svoje svojské národné povedomie. Raz si z neho ukrajovali Maďari, raz zase Česi, aha, pol milióna Slovákov si zobrali občerstviť – svoju krv. Slovenská národná rada iba nedávno sa znova stala slovenskou, keď začala bojovať o takú vec, o ktorej sa deti v ľudovej škole učia: že každé vlastné podstatné meno sa píše s veľkou počiatočnou písmenou. No, aj ja som si zanariekal svojim spôsobom. Vlastne nariekal som nad jeho zotročením odkedy som začal chápať svet. Študovaním, premýšľaním, analyzovaním, syntetizovaním, meditovaním, modlením, nadávaním, mystikovaním a historizovaním som dospel k tomuto presvedčeniu (a nech mi aj odtnú hlavu): deti bez vlastnej matky a bez vlastného domova sú úbožiatka; a národ bez vlastnej vlády a vlastného domova (štátu) je úbožiak. Dá sa to povedať aj takto: každý zdravý mládenec a dievčina, keď dospejú, osamostatnia sa; každý zdravý národ keď dospeje, osamostatní sa. Iba idiotikovia musia byť vedení za ruku celý život. Je slovenský národ

dospelý? Aká je odpoveď na túto otázku? Ako by odpovedali slovenskí spisovatelia - niekedy aj skutočné svedomie národa?

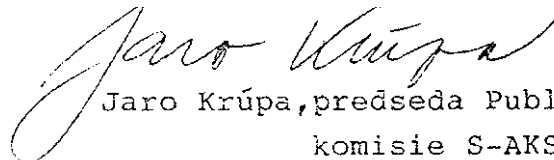
Aj toto Slovensko-Americké kultúrne stredisko sme založili preto (1967), aby slovenskí spisovatelia mali pre koho písať. Domáci mocisúdrhovia nás za to nazvali "klérofašisti". Haviar mi pred nedávnom napísal, že moje a naše dokumenty posielané slovenským národným inštitúciám kontroloval a zadržoval národ iný. Iný národ konfiškoval korešpondenciu určenú národu slovenskému. I Mandela v Južnej Afrike bol na tom lepšie. Ten dostával korešpondenciu do väzenia. Slovenskému národu jeho korešpondencia (čo je súčasť jeho dejín!) bola pchaná do oddelenia "120" v Prahe. Neuveriteľná urážka národa! Zločin genocidálneho rozmeru! Matica, národné orgány nemohli dostať od nás list! Celý národ bol jeden veľký GULAG. Keď už som pritom Solženicinovi. On a jeho spolupracovníci vypočítali, že komunisti zničili okolo 60 miliónov životov - Kto ich poženie pred Norimberský súd?

Majú byť zločiny proti ľudskosti zamlčané? Mlčať v tomto prípade je ďalší zločin. Hitlerovcom sa nesmie odpustiť, komunistom, ktorí zničili ďaleko viac životov sa má odpustiť. Čudná, prečudesná logika!

Ale už Vás nebudem unúvať vecami, ktoré Vy viete a skúsili ste **ako** slovenská spisovateľka so svedomím na vlastnej koži.

Iba Vám ešte chcem popriať dobré zdravie a veľa tvorivých síl a príjemný pobyt v San Francisku a Boh dá aj v New Yorku!

V každom prípade zostávam s dokonalou úctou, Váš

Jaro Krúpa, predseda Publikačnej
komisie S-AKS, New York.